
NOVE OSNOVICE ZA OBRAČUN I PLAĆANJE DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE - primena od 1. februara 2012. godine -

1. Najniža i najviša mesečna osnovica od 1. februara 2012. godine

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11 i 101/11 - u daljem tekstu: Zakon o doprinosima), uređuje osnovice i stope doprinosa, kao i druga pitanja od značaja za obračunavanje i plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Mesečna osnovica za obračun i plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje je, kako na teret zaposlenog, tako i na teret poslodavca je zarada odnosno plata i naknada zarade odnosno plate.

Osnovica doprinosa ne umanjuje se za neoporezivi iznos (7.822 dinara - od 1. februara 2012. godine), koji se priznaje zaposlenima kod utvrđivanja poreske osnovice, što je izričito i propisano članom 13. stav 2. Zakona o doprinosima.

Mesečna osnovica doprinosa ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, niti viša od najviše mesečne osnovice doprinosa.

1.1. Najniža mesečna osnovica doprinosa

Mesečna osnovica doprinosa prema članu 36. Zakona ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa. To znači, ako je osnovica doprinosa niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.

Iznos najniže mesečne osnovice utvrđuje i objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a primenjuje se od prvog u narednom mesecu po njegovom objavljivanju.

Prema članu 37. Zakona o doprinosima **najnižu mesečnu osnovicu čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u prethodnom kvartalu za koji su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike.** Najniža mesečna osnovica doprinosa tromesečno se usklađuje.

Prosečna mesečna zarada u Republici u četvrtom kvartalu 2011. godine iznosi **55.708 dinara** (Saopštenje RZS), a biće objavljeno u "Službenom glasniku RS".

Novi iznos najniže mesečne osnovice doprinosa je 19.498 dinara (55.708 x 35%), i primenjivaće se kod obračuna doprinosa u periodu od 1. februara do 30. aprila 2012. godine. Očekuje se objavljivanje u "Službenom glasniku RS".

Za razliku od napred navedenog, **osnovica doprinosa za upućene radnike iz člana 14. Zakona o doprinosima ne može biti niža od dvostruke najniže mesečne osnovice doprinosa utvrđene u skladu sa članom 37. Zakona.**

Poslodavac koji ne izvrši isplatu zarada do 30-og u mesecu za prethodni mesec dužan je da do tog roka obračuna i uplati doprinose na najnižu osnovicu doprinosa.

Prema članu 38. Zakona o doprinosima, **najnižu mesečnu osnovicu doprinosa za osiguranike iz čl. 25, 26. i 27. Zakona (za samostalne umetnike, sveštenike, verske službenike i poljoprivrednike) čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u četvrtom kvartalu prethodne godine prema objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike, a primenjuje se za celu kalendarsku godinu (ne menja se tokom godine).**

a) Iznos najniže mesečne osnovice u 2012. godini

Najniža mesečna osnovica doprinosa iznosi:

- za zaposlene:

a) od 1.11.2011. do 31.1.2012. godine18.817 din.

b) od 1.2.2012. do 30.4.2012. godine19.498 din.

- za zaposlene - rezidente Republike koji su upućeni na rad u inostranstvo radi obavljanja poslova za pravna lica - rezidente Republike:

a) od 1.1.2011. do 31.1.2012. godine37.634 din.

b) od 1.2.2012. do 30.4.2012. godine38.996 din.

- za samostalne umetnike, sveštenike i verske službenike i za poljoprivrednike

od 1.1.2012. do 31.12.2012. godine19.498 din.

b) Kada se ne primenjuje najniža mesečna osnovica

Na najnižu mesečnu osnovicu obračunavaju se i plaćaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje kada je ostvarena zarada niža od iznosa najniže osnovice. Pri tome, treba imati u vidu da se najniža mesečna osnovica doprinosa ne primenjuje u svim slučajevima kada su primanja niža od najniže osnovice. Ovo zbog toga što se najniža mesečna osnovica doprinosa ne uzima u obzir kada se isplaćuje:

- 1) razlika plate za izabrana, imenovana i postavljena lica za vreme obavljanja javne funkcije;
- 2) naknada zarade za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta;
- 3) naknada zarade za vreme privremene sprečenosti za rad koja se isplaćuje iz sredstava Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- 4) penzija i naknada po osnovu invalidnosti koje se isplaćuju na teret Fonda PIO;
- 5) novčana naknada iz sredstava organizacije nadležne za zapošljavanje i
- 6) ugovorena naknada (ugovor o autorskoj naknadi, ugovor o delu i sl.).

Doprinosi za socijalno osiguranje po napred navedenim osnovama obračunavaju se na osnovicu koju čini isplaćeno primanje.

1.2. Najviša mesečna osnovica doprinosa

Prema članu 42, Zakona najvišu mesečnu osnovicu doprinosa čini petostruki iznos prosečne mesečne zarade isplaćene po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Najviša mesečna osnovica doprinosa utvrđena na napred navedeni način primenjuje se od prvog u narednom mesecu po objavljivanju podataka o prosečnoj mesečnoj zaradi isplaćenoj po zaposlenom u Republici.

Prosečna mesečna zarada u Republici za decembar 2011. godine iznosi 61.116 dinara, a petostruki iznos te zarade, koji se primenjuje kao **najviša osnovica doprinosa u mesecu februaru 2012. godine iznosi 305.580 dinara** (5 x 61.116).

Obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najvišu osnovicu kada je zarada viša od petostrukog iznosa prosečne zarade.

Najviša mesečna osnovica doprinosa u 2012. godini iznosi:

- od 1. do 31. januara 2012. godine 266.195 din.

- **od 1. do 29. februara 2012. godine305.580 din.**

Osnovicu doprinosa za lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu čini oporezivi prihod u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, što znači da se u ovom slučaju ne primenjuje najviša mesečna osnovica doprinosa.

1.3. Primer za obračun poreza i doprinosa na zaradu na najnižu i najvišu mesečnu osnovicu doprinosa

Obračun poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na zaradu, odnosno platu, na najnižu i najvišu mesečnu osnovicu doprinosa za tri zaposlena, ako će zarada za januar 2012. godine biti isplaćena u februaru 2012. godine u sledećim iznosima:

- za zaposlenog B.B. zarada je niža od najniže mesečne osnovice,
- za zaposlenog M.M. zarada je viša od najniže mesečne osnovice i niža od najviše mesečne osnovice doprinosa,
- za zaposlenog N.N. zarada je viša od najviše mesečne osnovice doprinosa.

Sva tri zaposlena imaju pravo na pun neoporezivi iznos, važeći u momentu isplate zarade - 7.822 dinara.

Obračun poreza i doprinosa na zarade je sledeći:

Red. br.	O P I S	Zaposleni B.B	Zaposleni M.M.	Zaposleni N.N.
1.	Bruto zarada	18.000	50.000	320.000
2.	Najniža mesečna osnovica doprinosa	19.498	19.498	19.498
3.	Najviša mesečna osnovica doprinosa	305.580	305.580	305.580
4.	Osnovica za plaćanje doprinosa	19.498	50.000	305.580
5.	Doprinos na teret zaposlenog (4 x 17,9%)	3.490	8.950	54.699
	5.1. Doprinos za PIO (4 x 11%)	2.145	5.500	33.614
	5.2. Doprinos za zdravstveno (4 x 6,15%)	1.199	3.075	18.793
	5.3. Doprinos za nezaposlenost (4 x 0,75%)	146	375	2.292
6.	Osnovica poreza (1 - 7.822)	10.178	42.178	312.178
7.	Porez (6 x 12%)	1.221	5.061	37.461
8.	Neto za isplatu (1 - 5 - 7)	13.289	35.989	227.840
9.	Doprinos na teret poslodavca (4 x 17,9%)	3.490	8.950	54.699
	9.1. Doprinos za PIO (4 x 11%)	2.145	5.500	33.614
	9.2. Doprinos za zdravstveno (4 x 6,15%)	1.199	3.075	18.793
	9.3. Doprinos za nezaposlenost (4 x 0,75%)	146	375	2.292
10.	Ukupni troškovi (1 + 9)	21.490	58.950	374.699

2. Najviša godišnja osnovica doprinosa za 2011. godinu

Najviša godišnja osnovica doprinosa definisana je članom 43. Zakona o doprinosima u visini petostrukog iznosa prosečne godišnje zarade ostvarene u Republici u godini za koju se plaćaju doprinosi.

Obaveza plaćanja doprinosa na ugovorene naknade kao prihod koji se povremeno ostvaruje, kao i obaveza istovremenog plaćanja doprinosa po više različitih osnova sticanja prihoda, uslovlila je potrebu za utvrđivanjem najviše godišnje osnovice doprinosa.

Za više plaćene doprinose, odnosno za iznos doprinosa koji je plaćen na osnovicu koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice doprinosa, dato je pravo osiguraniku da ostvari povraćaj više plaćenog doprinosa.

Nominalni iznos najviše godišnje osnovice doprinosa objavljuje ministar nadležan za poslove finansija.

Na osnovu podatka o prosečnoj godišnjoj zaradi u Republici Srbiji u 2011. godini (Saopštenje RZS), a koja iznosi 632.796 (52.733 x 12) dinara, **najviša godišnja osnovica doprinosa za 2011. godinu iznosi 3.163.980 dinara (632.796 x 5).**

3. Procenjena najviša godišnja osnovica za 2012. godinu

Članom 67. Zakona o doprinosima uređeno je pravo obveznika doprinosa po osnovu ugovorene naknade da u toku godine podnese zahtev za prestanak obaveze plaćanja doprinosa na ugovorenu naknadu kada osnovica plaćenog doprinosa po tom osnovu zajedno sa osnovicama plaćenog doprinosa po drugim osnovama dostigne iznos procenjene najviše godišnje osnovice doprinosa.

Procenjena najviša godišnja osnovica doprinosa opredeljena je u visini petostrukog iznosa godišnje zarade ostvarene u Republici u prethodnoj godini, uvećane za procenjeni rast zarada u tekućoj godini.

Očekuje se objavljivanje iznosa procenjene najviše godišnje osnovice za 2012. godinu, kao i svih ostalih osnovica doprinosa, u "Službenom glasniku RS".

Verica Minić